

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

SPECIFIKATION

MÆRKEKRAV

ÆG

Indhold

KRAV TIL MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	3
Udvikling	3
DB KONTROL	4
Kontrolbesøg	4
Kontrolgebyr	4
MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	5
Baggrund	5
KRAV FOR ÆGPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	6
Primærproducenten	6
§1 Specifikationen	6
§2 Afstamning	6
§3 Opdræt og indsætning af hønniker	6
§4 Stalde	6
§5 Udeareal	8
§6 Management	9
§7 Foder og vand	10
§8 Sygdoms- og sundhedskontrol	11
§9 Drift	11
§10 Indfangning, Transport og Slagtning	12
RAMME FOR EGENKONTROLPROGRAM I ÆGPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	13
Ad §2 Afstamning	13
Ad §3 Opdræt og indsætning af hønniker	13
Ad §4 Stalde	14
Ad §5 Udeareal	14
Ad §6 Management	14
Ad §7 Foder og vand	14
Ad §8 Sygdoms og sundhedskontrol	14
Ad §9 Drift	15
Ad §10 Indfangning, Transport og Slagtning	15
BILAG 1. TRANSPORTERKLÆRING	16

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Kravene til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er koncentreret omkring dyrenes velfærd i produktion, transport og ophold på slagteriet og kan skitses i 5 punkter:

1. Dyrene skal altid have frihed til at kunne bevæge sig frit og have mulighed for at udvise normal adfærd
2. Dyrene må ikke lide overlast fysisk eller psykisk
3. Dyrene må ikke sulte, men skal have fri adgang til naturlige fodermidler og vand, således at de kan opretholde god sundhed og vigør
4. Dyrene må ikke udsættes for unødigt smitte eller lide anden overlast
5. Dyrene må ikke på nogen måde skræmmes eller unødigt stresses

Udvikling

Specifikation, og dermed de regler og krav der er til primærproducenterne, er i løbende udvikling. Denne udvikling skal sikre, at specifikationen til enhver tid er i overensstemmelse med høj dyrevelfærd.

Når der vedtages nye regler, skal der sikres passende overgangstider for allerede godkendte producenter, så producenterne får mulighed for at udvikle produktionen i overensstemmelse med de nye krav, og at nye regler ikke indføres med det resultat, at der bliver en konkurrenceforvridning mellem producenter.

Dyrenes Beskyttelse har nedsat Regeludvalg, hvor primærproducenter og distributionsvirksomheder under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er repræsenteret. Regeludvalgene udarbejder forslag til ændringer i specifikationen. Dyrenes Beskyttelse vedtager ændringer i specifikationen.

DB Kontrol

Som følge af myndighedskrav har Dyrenes Beskyttelse oprettet en selvstændig kontrolenhed, DB Kontrol. Til at følge DB Kontrols arbejde er der nedsat en kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol.

Kontrolkomitéen består af et repræsentativt antal medlemmer udpeget af DB-Kontrol efter indstilling, heraf som minimum fra:

- Dyrenes Beskyttelse: 1 person
- DB Kontrol: 2 personer
- Producenter omfattet af DB Kontrol: 2 personer
- Slagterier/distributører: 1 person
- Økologisk Landsforening: 1 person
- Forbrugerrådet: 1 person
- Detailhandel: 1 person

Kontrolbesøg

DB Kontrol er ansvarlig for, at der gennemføres kontrolbesøg hos de primærproducenter, der har et ønske om at blive - eller allerede er - certificerede til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Kontrolbesøget foretages af kontrollører tilknyttet DB Kontrol, og opgaven kan være udliciteret til en ekstern partner som f.eks. Baltic Control Certification. Kontrollørerne foretager kontrolbesøg hos hver primærproducent mindst én gang pr. kalenderår. Kontrolbesøget kan foregå som et anmeldt eller uanmeldt besøg. Primærproducenten vil normalt blive adviseret med kort varsel af kontrolløren for at sikre, at den besætningsansvarlige er til stede.

Ved kontrolbesøget gennemgår kontrolløren produktionen samt kontrollerer egenkontrolprogrammet.

Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg opkræves der et kontrolgebyr. Kontrolgebyret opkræves også, selv om godkendelsesbesøget skulle resultere i, at besætningen ikke godkendes.

Se under afsnittet *Kontrol & gebyrer* på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/bliv-producent>.

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE

Forekomsten af logoet på kødprodukter og æg giver forbrugeren en garanti for, at produkterne stammer fra dyr produceret under kravene i denne specifikation.

Garanti- og certificeringsmærket skal anvendes på alle færdigvarer, der ønskes forhandlet under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Garanti- og certificeringsmærket må kun anvendes på produkter, der har oprindelse fra dyr produceret under specifikationen.

Producenter og distributionsvirksomheder, der ikke er omfattet af en godkendt specifikation, må ikke anvende garanti- og certificeringsmærket. Se *Betingelser for brug af garanti- og certificeringsmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"* som findes i afsnittet med mærkekrav på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/bliv-producent>.

Baggrund

Udgangspunktet er at producere sunde kvalitetsprodukter under kontrollerede former, hvor der i produktionsprocesserne er udvist ansvarlighed m.h.t. såvel dyrevelfærd som miljø.

Der stilles store krav til:

- Dyrenes velfærd
- Dyrenes sundhed og fodring
- Miljømæssige hensyn
- Produkternes sundhed, sikkerhed og kvalitet

Det er dokumenteret:

- At tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene får mere plads
- At sundheden forbedres, når dyrene får mere frisk luft
- At dyrenes tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene er mindre syge

Krav for ægproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Primærproducenten

§1 Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde denne specifikation med mærkekrav for æg.

Specifikationen dækker produktion af æg fra høner (*Gallus gallus*) til konsum under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Hvor intet andet er nævnt, hentydes der til æglæggende høner; der vil også være nævnt særlige forhold gældende for hønniker.

§2 Afstamning

Der skal anvendes en hønsrace eller -linje, som fungerer godt ved et frigående udeliv og i et produktionssystem, hvor hønerne holdes i store flokke.

Hensynet til ønsket skalfarve må ikke gå forud for ønsket om rolige og mere egnede racer i det pågældende system.

§3 Opdræt og indsætning af hønniker

Der skal bruges opdræt, som lever op til kravene til økologisk opdræt af levekylinger, hvilket vil sige, at hønniker skal have adgang til siddepinde, udeareal, støvbadning, således at de har de bedste forudsætninger for at fungere godt i produktionssystemet under æglægning.

§3, stk. 1 Overgang fra opdræt til æglægning

Overgangen fra opdrætsstald til æglæggestald skal ske under mest hensyntagen til hønerne, så de stresses mindst muligt ved overgangen til det nye staldsystem. Det betyder, at daglig rytme, herunder lysprogram og fodring, er tilpasset, så forholdene ensrettes mest muligt med henblik på at lette hønsens overgang fra opdræt til æglægning.

Dagslængden fra opdrætsstalden til æglæggestalden skal tilpasses, så der ikke er markant flere timer med dagslys ved indsættelse i æglæggestalden. Det tilstræbes, at lysperioden ved indsættelse i æglæggestalden maksimalt er 2 timer længere end umiddelbart før hønnikerne flyttes fra opdrætsstalden.

§3, stk. 2 Indfangning og transport

Indfangning og transport udføres til mindst muligt gene for hønnikerne. Hønnikerne skal have passende plads i transportkasserne.

Transporttiden for hønniker må ikke være over 8 timer (inklusive på- og aflæsning).

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen.

§4 Stalde

Opstaldningsforholdene skal være tilpasset hønsenes biologiske og adfærdsmæssige behov.

§4, stk. 1 Flokstørrelse

For æglæggende høner er højeste tilladte flokstørrelse 3.000 dyr. Der må på ejendommen være maksimalt 6 x 3.000 dyr, i alt 18.000 høner.

§4, stk. 2 Belægningsgrad og nettoareal

Nettoarealet er det område, der til hver en tid er til rådighed for hønerne i stalden, og som de kan færdes frit på. I nettoarealet indgår det areal, hønerne har til rådighed, som har en frihøjde på minimum 45 cm, en hældning på maks. 14 %, og en bredde på minimum 30 cm.

Mindst en tredjedel af nettoarealet skal være fast gulv og med strøelse, og hønsene skal kunne bruge det til støvbadning. Arealet under siddepinde kan ikke medregnes til det strøede areal.

Belægningsgraden må ikke overstige 6 høner pr. m² nettoareal.

§4, stk. 3 Reder

Der skal være mindst 1 rede pr. 7 høner eller 121 cm² (11 cm x 11 cm) pr. fugl, hvis der er tale om fællesreder.

§4, stk. 4 Temperatur og ventilation

Temperaturforholdene skal svare til hønernes behov for varme ved en given alder. Isolering, opvarmning og ventilation af bygninger skal sikre, at luftcirkulationen, temperaturen, den relative luftfugtighed og ammoniak-koncentrationen holdes på et niveau, der ikke er skadeligt for hønerne. Ammoniak-koncentrationen i hele stalden må ikke overstige 25 ppm, og i varme perioder må temperaturen i stalden ikke i væsentlig grad overstige temperaturen udenfor.

Ventilationsforholdene må ikke medføre træk og skal sikre, at strøelsen holdes tør og porøs i overfladen.

§4, stk. 5 Lys

Der skal være dagslys i stalden, og hønerne skal have et lysprogram, der sikrer dem en normal døgnrytme, hvilket betyder, at hønerne skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 8 timer uden kunstigt lys.

Som minimum skal der være 20 lux i dagsperioden uden kunstig belysning.

§4, stk. 6 Siddepinde

For æglæggende høner skal der være stabile siddepinde til alle høner. Der skal være mindst 18 cm siddepind pr. høne. Siddepindene skal have en diameter på 3-5 cm. Siddepindene skal være uden skarpe kanter, idet de skal være udformet således, at hønerne ikke kan komme til skade på dem. Siddepindene skal placeres på en måde, så mængden af gødning, hønerne afsætter på hinanden, minimeres.

§4, stk. 7 Strøelse

Der skal være strøelse i hele stalden, og der skal strøs efter behov, således at strøelsen i hele produktionsperioden er tør og løs i overfladen. Mindst 1/3 af gulvets nettoareal skal kunne bruges som støvbadningsareal. Strøelsen kan både være halm, spåner, tørv, sand eller andet materiale, som er attraktivt for hønerne at skrabe og støvbade i.

§4, stk. 8 Udgangshuller

For at sikre alle høner nem adgang til udearealet skal der være ind- og udgangshuller med en samlet længde på mindst 4 meter pr. 100 m² gulvareal, og hullerne skal være jævnt fordelt over hele stalden. Udgangshullerne til selve udearealet skal have låger, som kan lukkes. Udgangshullerne skal være udformet således, at de ikke giver anledning til træk i stalden. Området uden for udgangshullerne skal være veldrænet.

§4, stk. 9 Veranda

Hvis stalden er udstyret med veranda på mindst 1 m i bredden, skal størrelsen af ind- og udgangshuller mellem den indre stald og verandaen være mindst 1,5 meter pr. 100 m² af nettoarealet.

Verandaen tæller med i inde-arealet, hvis der ikke lukkes af for natten imellem selve stalden og verandaen.

Der må ikke være installeret elhegn eller -tråde indvendigt i stalden.

§5 Udeareal

De æglæggende høner skal i dagtimerne (senest fra kl. 10 om formiddagen) have adgang til et udeareal (hønsegård). Udearealer skal være berigede med naturlig beplantning, som kan give hønerne naturligt ly. Det er producentens ansvar at lave et udeareal, som dækker hønernes behov for læ, skygge og dækning i form af træer, buske og lignende. Ligeledes er det producentens ansvar at holde udearealet attraktivt, så hønerne motiveres til at bruge udearealet.

Der skal være naturlig beplantning (f.eks. græs, urter), buske eller træer i hønsegården. Indtil dette er vokset op, kan halmballer eller lign. accepteres som læ og skygge til hønerne.

Æg fra æglæggende høner mister ikke godkendelsen til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", når dyrene holdes under særlige forhold, som er påkrævet for at mindske risikoen for smitte med aviær influenza (fugle-influenza). Dette gælder, uanset hvor lang tid restriktionerne skal efterleves. Hvis fjerkræet holdes inde, er det et krav, at dyrene hele tiden skal have adgang til tilstrækkelige mængder grovfoder samt har mulighed for at skrabe og støvbade.

§5, stk. 1 Belægningsgrad og tomgangsperiode

Æglæggende høner skal have mindst 4 m² udeareal pr. høne. I vinterperioden (1. oktober til 15. april) kan hønerne kortvarigt holdes inde i meget dårligt vejr, som f.eks. under en storm eller snestorm.

Mindst 70 pct. af udearealet skal være beplantet, heraf 50 % med buske og/eller træer og 20 % med bunddække. Under forudsætning af at beplantningskravet er opfyldt, er tomgangsperioden for fjerkræene nedsat til to uger. For at sikre et varieret og attraktivt udeareal anbefales det at have en blandet vegetation bestående af mindst 5 forskellige plantearter fra mindst tre forskellige familier, men dette er ikke et krav.

Det skal sikres, at dyrene benytter hele udearealet, og derfor bør beplantningen udformes som korridorer eller øer af træer/buske. Der må højst være 25 meter fra udgangshullerne til den første beplantning, og højst 20 meter mellem træer og/eller buske på den beplantede del af arealet. De 20 meter beregnes fra flyverskjul til flyverskjul, dvs. at der regnes fra og til, hvor kronen giver skjul, og ikke

DYRENES BESKYTTELSE

fra stamme til stamme. Der skal være flyverskjul for dyrene hele året. Dette kan med fordel skabes med stedsegrønne planter og buske.

Det er tilladt at lade de sidste 40 meter af udearealet være uden træer eller buske, hvis du sørger for anden vegetation i vækstsæsonen i form af f.eks. afgrøder, urter eller grøntsager. Vækstsæsonen regnes fra 1. marts til 1. november.

Der kan ses bort fra tomgangsperiode, hvis der laves glidende foldskifte. Kravet om tomgangsperiode gælder heller ikke, hvis det samlede udeareal er mindst 6 m² per høne, og udearealet er tilplantet, så det har skov- eller plantagelignende karakter.

§5, stk. 2 Hegning

Hele udearealet skal tilstrækkeligt indhegnes for at beskytte hønerne mod rovdyr, og hegnet skal være så højt, at hønerne ikke flyver over.

Det er tilladt at bruge elhegn eller -tråd for at holde rovdyr ude af hønsegården.

§6 Management

Der må ikke foretages rutinemæssige kirurgiske indgreb, og levekyllinger må ikke næbtrimmes.

Holdes der haner i flokken, skal hanernes velfærd nøje overvåges, så det sikres, at de ikke lider overlast i flokken med høner.

§6, stk. 1 Tilsyn og registrering i logbog

Alle dyr skal tilses mindst 3 gange dagligt. Der skal tages hånd om syge dyr. Samtlige medarbejdere skal være velinstruerede samt have modtaget vejledning i aflivning af akut syge eller tilskadekomne dyr.

Dødeligheden må som udgangspunkt ikke overstige 1,2 % pr. måned. Døde høner skal fjernes dagligt.

Der skal føres en logbog, hvori alle hændelser vedr. døde, syge og behandlede dyr registreres. Logbogen skal være tilgængelig for kontrolløren.

§6, stk. 2 Fjerpilning

Det er vigtigt, at hønerne bevarer en pæn fjerdragt gennem hele produktionsperioden, idet udvikling af fjerpilning er forbundet med velfærdsproblemer. Andelen af høner, hvis fjerdragt fremstår som let pillet stiger typisk, jo ældre hønerne er. Der tages derfor højde for hønernes alder ved vurderingen af forekomsten af fjerpilning. Der anvendes samme vurderingsnøgle som i økologikontrollen. Hvis andelen af let pillede høns overstiger niveauerne i Tabel 1 i løbet af produktionsperioden, skal producenten igangsætte initiativer for at standse forekomsten af fjerpilning i flokken og for at forebygge forekomsten af fjerpilning i det næste hold høns.

Forekomsten af fjerpilning vurderes under kontrolbesøget og noteres i kontrolrapporten.

Tabel 1 - Andelen af let og meget pillede høns i flokken ved stigende alder, der udløser krav om udarbejdelse af en handlingsplan

Hønernes alder (uger)	Andel let pillede høns i flokken (%)	Andel af meget pillede høns i flokken (%)
25	10	5
30	15	5
35	20	5
40	25	5
45	30	5
50	35	5
55	40	5
60	45	5
65	50	5
70	50	5
75	50	5
80	50	5
85	50	5

En høne er 'let pillet', hvis den har én bar plet i fjerdragten, hvori der tydeligt ses bar hud. Pletten må ikke være større end 5 cm i diameter.

Andelen af meget pillede høner må ikke overstige 5 %. En fugl er 'meget pillet', hvis den har to eller flere bare pletter i fjerdragten, hvori der tydeligt ses bar hud. Pletterne er 5 cm eller større i diameter. Høner med blodige sår skal isoleres straks, og andelen af høner med blodige sår må ikke overstige 0,5 %.

Æg fra flokke med mere end 10 % meget pillede høns og/eller mere end 1 % høns med blodige sår kan ikke markedsføres som "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", men producenten er fortsat godkendt under mærkeordningen og kan levere æg under mærket, når der er indsat en ny flok, som overholder alle mærkekrav. Gentagne flokke med mere end 10 % meget pillede høns og/eller mere end 1 % høns med blodige sår medfører, at producenten udelukkes fra mærkeordningen.

§7 Foder og vand

§7, stk. 1 Krav til foder og vand

Hønerne skal have fri adgang til foder af god kvalitet samt frisk og rent drikkevand. Der skal fodres efter normer svarende til hønernes daglige behov.

Udfodring og opbevaring af fodermidler skal ske under hygiejniske forhold.

Foder- og vandautomater skal være jævnt fordelt over hele stalden, og der skal være minimum 4 cm trugplads pr. høne ved runde fodertrug og minimum 10 cm trugplads pr. høne ved lange fodertrug. Der skal være drikke-render med minimum 2,5 cm trugplads pr. høne eller runde drikketrug med minimum 1 cm trugplads pr. høne.

Det er ikke tilladt at bruge væksthjælpemidler eller farvestoffer i foderet. Desuden må foderet ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler.

§7, stk. 2 Grovfoder

Hønerne skal - fra de er 3 dage gamle - dagligt tildeles grovfoder, som de har adgang til i dagtimerne. Grovfoder kan være frisk afklippet græs, ensilage eller andet grønt. Halm og brød defineres ikke som grovfoder.

§8 Sygdoms- og sundhedskontrol

Den praktiserende dyrlæge skal være orienteret om kravene i Specifikationen.

Der skal foretages dyrlægebesøg i besætningen mindst én gang om året, hvor besætningen gennemgås, og der skal udarbejdes en besøgsrapport (Der må maksimalt være 12 måneder mellem hvert to sådanne dyrlægebesøg).

§8, stk. 1 Krav til indgivelse af lægemidler

Hvis producenten eller den person, der foretager evt. efterbehandling af syge dyr, ikke er fuldtidsbeskæftiget inden for husdyrproduktion eller har mindst 6 mdrs. praktisk erfaring med husdyrhold (herunder indgivelse af lægemidler), skal vedkommende have deltaget i et af Fødevarestyrelsen godkendt medicin håndteringskursus.

Ved brug af såvel receptpligtig som håndkøbsmedicin skal behandlede høner tilbageholdes to gange så længe som lovbealet.

Der skal føres journal over al anvendelse af medicin. Journalen skal opfylde kravene til medicinregistrering, jf. bekendtgørelse om lægemidler til dyr.

§9 Drift

Inventar og fodringsanlæg skal være i god stand.

§9, stk. 1 Krav til parallelproduktion

Alle æglæggende høner på ejendommen skal opdrættes i overensstemmelse med Specifikationen.

§9, stk. 2 Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, samt at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det gældende egenkontrolprogram (Se afsnittet: Ramme for egenkontrolprogram i ægproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse").

§9, stk. 3 Registrering

Besætningen skal være registreret i CHR.

§9, stk. 4 Økologikontrol

Såfremt besætningen er økologisk, skal økologikontrolrapporten fremvises ved forespørgsel.

§9, stk. 5 Klager

Producenten er forpligtet til at notere evt. klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

§10 Indfangning, Transport og Slagtning

Hønerne må kun transporteres - såfremt de er transportegnede - og indfangning, håndtering samt transport finder sted i henhold til de retningslinjer, der er udarbejdet af Det Danske Fjerkræraad og godkendt af myndighederne.

§10, stk. 1 Indfangning

Selve indfangningen af hønerne skal ske så skånsomt som muligt. Det er således ikke tilladt at bære hønerne i ét ben eller i hovedet alene. Opholdet i transportkasserne skal være så kort som muligt, og hønerne skal have plads til at bevæge sig i kasserne.

§10, stk. 2 Transport

Transport skal ske direkte til slagtning, og den samlede transporttid må ikke overstige 8 timer (eksklusiv på- og aflæsning).

Det tilstræbes, at transportere hønerne om natten og under transporten skal det sikres, at hønerne ikke får det for varmt.

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring (bilag 1) på ejendommen.

§10, stk. 3 Slagtning

Slagtning skal foregå så skånsomt som muligt, og altid med forudgående bedøvelse.

Hønerne skal slagtes samme dag, de er leveret.

Hønerne skal slagtes i Danmark, og udsætterhøner skal så vidt muligt bruges til konsum og kan sælges under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Såfremt det ikke er muligt at afsætte udsætterhøner til konsum i Danmark, accepteres slagtning til konsum i udlandet, hvis transporttiden holdes under 8 timer.

Hvis hønerne slagtes i udlandet skal Veterinærrapporter fra det udenlandske slagteri opbevares på ejendommen og fremvises ved kontrol.

Indtil 1. januar 2022 accepteres det også at anvende ChickenPulp eller tilsvarende ved udsætning.

Ramme for egenkontrolprogram i ægproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten. Erklæringen (i.e. bilag 1), eller tilsvarende dokumentation, der sikrer kravene i erklæringerne opfyldes, kan anvendes i egenkontrollen.

Den driftsansvarlige er ansvarlig for egenkontrollen.

Følgende dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen "Mærkekrav - Æg" er overholdt:

- CHR-besætningslister
- Logbog med registrering af besætningshændelser
- Markplaner (ved udegående dyr)
- Indlægs- og følgesedler for foderindkøb
- Staldoversigt med mål og arealer (indvendige mål)
- Dyr lægerapporter og -journaler
- Tilbageholdelsessedler
- Fakturaer fra foderindkøb og dyrlæge
- Erklæring (bilag 1) eller tilsvarende dokumentation

Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

Nedenstående afsnit refererer til afsnit under *Krav for ægproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"*.

Ad §2 Afstamning

Kontrolparameter:

- Der skal anvendes en robust race eller hønselinje, der egner sig godt til ægproduktion med adgang til udearealer, og som ikke har tendens til fjerpilning.

Dokumentation:

- Der skal foreligge dokumentation for hvilken race, der benyttes i produktionen, samt for forekomst af fjerpilning.

Ad §3 Opdræt og indsætning af hønniker

Kontrolparameter:

- Der skal indsættes hønniker, som er opdrættet i et system, der minder om forholdene under æglægning, dvs. med adgang til udearealer, siddepinde, støvbadning.
- Det anbefales, at opdrætsstalden besøges af producenten og den besætningsansvarlige.
- Maks. 8 timers transporttid (inklusive på- og aflæsning) fra opdræts- til æglæggestald.

Dokumentation:

- Der skal foreligge dokumentation for, hvor hønerne er opdrættet.
- Der skal foreligge dokumentation for transport af hønniker fra opdrætsstald til produktionen.

Ad §4 Stalde

Ad §4, stk. 1 Flokstørrelse

Kontrolparameter:

- Der skal være tilstrækkelige indendørs-arealer til rådighed.

Dokumentation

- Oversigt over alle stalde med angivelse af mål og arealer.
- Antallet af indsatte høner noteres på staldblok. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 hold indsatte hønniker.

Ad §5 Udeareal

Kontrolparameter:

- Der foretages løbende registrering af besætningshændelser, herunder ved hvilken alder hønerne fik adgang til udearealet, og de perioder, der ikke har været adgang til udearealet på grund af dårligt vejr.

Dokumentation:

- Staldblok med registrering af besætningshændelser. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

Ad §6 Management

Ad §6, stk. 1 Tilsyn og registrering i logbog

Kontrolparameter:

- Antallet af døde høns registreres dagligt med angivelse af den mulige dødsårsag.

Dokumentation:

- Alle hændelser vedrørende døde, syge og behandlede dyr registreres i logbogen. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

Ad §7 Foder og vand

Ad §7, stk. 1 Krav til foder og vand

Kontrolparameter:

- Foder kontrolleres ved daglig håndtering.
- Indlægs- og følgesedler kontrolleres ved modtagelse af foderleverancer.

Dokumentation:

- Følge- og indlægssedler samt fakturaer. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

Ad §8 Sygdoms og sundhedskontrol

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin og dødelighed samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler.

Kontrolparameter:

- Brug af veterinærmedicin og tilbageholdelsestider registreres løbende
- Dødeligheden opgøres ugevis.

DYRENES BESKYTTELSE

Dokumentation:

- Tilbageholdelsessedler (Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år).
- Dyrlægeregninger (Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år).
- Registreringer af dødeligheden (Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år).

Ad §9 Drift

Ad §9, stk. 5 Klager

Kontrolparameter:

- Eventuelle klager over produktion under mærket "Anbefalet af Dyrenes beskyttelse" skal registreres løbende.

Dokumentation:

- Registrering af klager opbevares for de 2 sidste år.

Ad §10 Indfangning, Transport og Slagtning

Ad §10, stk. 2 Transport

Kontrolparameter:

- Hønerne transporteres kun af transportører, der har underskrevet en transporterklæring.

Dokumentation:

- Gyldig transporterklæring. Dokumentationen opbevares i hele gyldighedsperioden.

Bilag 1. Transporterklæring

Transport af fjerkræ omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Erklæringen omfatter dyr, der transporteres fra:

Navn (producent): _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandørnummer: _____

Undertegnede transportansvarlige erklærer hermed, at dyr fra ovennævnte producent vil blive transporteret under overholdelse af følgende krav:

1. Transportvej og transporttid
  - a. Dyr transporteres direkte fra producent til slagteri.
  - b. Transporttiden overstiger ikke otte timer (eksklusiv på- og aflæsning).
  - c. Hønerne har plads til at bevæge sig i kasserne.

Navn (transportansvarlig): _____

Adresse: _____

Undertegnede transportansvarlige indestår for, at ovenstående krav overholdes ved transport af slagtefjerkræ til slagtning omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" fra ovenstående producent.

_____
Dato

_____
Underskrift, Transportansvarlig

Denne erklæring er gyldig i 5 år, opbevares i gyldighedsperioden af producenten og vises på forlangende til DB Kontrol. Den transportansvarlige opbevarer en kopi af erklæringen.